Publicat a *COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA* (https://arquitectes.cat)

Oriol Bohigas, in memoriam [1]

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Publicat:

01 desembre 2021

Avui és el dia que Oriol Bohigas s?ha llençat en mans de la història. El meu condol a la família, a en Josep i a la Bet, a qui conec personalment. Als seus amics. Als seus deixebles. Als seus admiradors. Als seus. Se n'ha anat una figura complexa, amb una vida interior, una energia, un carisma i una capacitat de lideratge únics. Excepcionals. En Bohigas va ser, abans de res, un home d?acció. Un home que va prendre decisions. Que va construir una idea. Formant equips amb gent de la seva confiança. Triant. Això sol ser polèmic. Sol crear partidaris, detractors, víctimes colaterals. També deixebles i admiradors, i connexions internacionals, i prestigi. En Bohigas va trobar el reconeixement en vida, traduït en guardons com les Medalles d?Or del COAC i de la Ciutat de Barcelona i la Creu de Sant Jordi. A aquests reconeixements li hem de sumar una capa més: la reflexió sobre el seu llegat.

En Bohigas pensava, actuava, exercia l?arquitectura com un ciutadà. El que implica l?amor pel bé comú que va mostrar a totes les seves obres construïdes, la seva passió per l?espai de relació, el seu amor per la ciutat, que va demostrar en totes les escales i en tots els programes. La seva dimensió d?arquitecte, però, va molt més enllà. En Bohigas va reflexionar sobre aquest art. Després va escriure, ensenyar i construir aquestes reflexions. Ho va fer tant sobre l?arquitectura com sobre què significa ser arquitecte.

I aquí entra la resta: la seva dimensió com a urbanista. Com a professor, i catedràtic. El seu afany per deixar una teoria i una història escrites. El seu caràcter gestor. I, finalment, la seva dimensió política: la polèmica, desprestigiada política, que va donar-li la gran escala, particularment amb la democràcia, les aliances amb la societat civil que li van permetre transcendir l?escala de l?encàrrec. La política va servir-li per fer ciutat d?una manera decidida. I a escala urbana. Gràcies al fet que ell fes aquest pas, el més arriscat i noble que podia fer, la professió va tornar a transcendir els seus límits. El resultat: Barcelona té mar. Barcelona s'expandeix més enllà dels límits del Pla Cerdà. Barcelona es configura a partir dels barris. Gràcies a en Bohigas l?extraradi va deixar de dir-se extraradi. Barcelona: el que va del Llobregat al Besòs i de Collserola al mar.

Mentrestant, seguia pensant com un ciutadà. I aquí entra la seva dimensió d?activista pro-democràcia i anti-dictadura. Aquí entra la Caputxinada, la seva expulsió de l?escola que acabaria dirigint. També, quan les coses es van calmar, el seu paper davant la Fundació Miró primer i, més tard, a l?Ateneu. I el seu amor per les lletres, que el va portar a presidir Edicions 62. I abans i durant i després, a escriure. A escriure molt i bé: els seus llibres, articles, i, particularment, les seves memòries, d?una precisió, una sensibilitat i una qualitat literària excepcionals, són suficients com per a fer-lo passar a la història de les lletres catalanes.

Si cregués en alguna deïtat superior podria parlar de com els MBM estan, de nou, reunits. D?aquest estudi capaç de produir amb la capacitat d?una màquina i, sovint, d?emocionar-nos amb un sentit de la bellesa humà, terrenal, pedestre, amable. Capaç d?il·lusionar-nos quan passem davant de no pocs dels seus edificis. I això darrer, aquesta il·lusió amb què es recorda la seva obra, és el més important.

Adéu, mestre Bohigas. Adéu, Oriol.

Jaume Prat, arquitecte

Source URL: https://arquitectes.cat/ca/content/oriol-bohigas-memoriam

Links
[1] https://arquitectes.cat/ca/content/oriol-bohigas-memoriam